

Mekanisering och rationalisering

Omkring sekelskiftet 1900 sker viktiga tekniska förändringar inom jordbruket. Traktorn tillsammans med skörde-tröskan och mjölkkningsmaskinen anses som de mest betydelsefulla förändringarna. När traktorn fick genomslag efter andra världskriget försvann mer än en halv miljon arbetshästar från de svenska gårdarna. Mejerirörelsen innebar att mjölkproduktionen inte bara var en del i självhushållet. Rörmjölkningen introducerades i Sverige under 1930-talet och det ledde så småningom till att

bönderna byggde mjölkrum dit tankbilen kom varannan dag för att hämta mjölken. Lastbilarna med mjölkkanor på flaket försvann liksom de flesta mjölkbryggorna utmed vägarna. Idag investerar bönderna i mjölkkningskaruseller och mjölkkningsrobotar. År 1930 fanns det 1 600 mejerier i Sverige, idag återstår cirka 160 stycken.

Efter andra världskriget har jordbruket rationaliserats och mindre gårdar slagits samman till större. Detta skedde särskilt under 1950-60-talen och landsbygden avfolkades successivt. Fram till 1980-90-talen drevs många lantbruk av familjemedlemmarna tillsammans men

mekaniseringen har lett till att allt fler kvinnor sökt arbete utanför lantbruket. Efter Sveriges inträde i den europeiska unionen har antalet gårdar minskat än mer. Lantbruk slås samman och hela gårdar står tomma och byggnaderna har blivit övertaliga. Lantarbetarna är så gott som helt borta och kvinnorna har inte återvänt till gårdarna.

– Jag ser baklyktorna försvinna på morgonen och två ljuskäglor komma hem på kvällen, klagar en bonde i vintermörkret.

Ja, bonden är ofta ensam i sitt arbete på gården idag.

Idag läggs lantbruken ned i en rasande fart. Många bönder ser ingen möjlighet i att hålla byggnaderna i stånd. Hammarby, Högby kommun.

På de gårdar som har mjölkkningsrobot bestämmer korna själva när de vill bli mjölkade. Gunnarstorp, Mörbylånga kommun.